

Nr 51.

Ankom till riksdagens kansli den 13 maj 1919 kl. 1/2 1 e. m.

Utlåtande, i anledning av fullmäktiges i riksbanken framställning om höjning av missräkningspenningarna åt bankens kassörer.

I skrivelse den 20 sistlidna mars hava fullmäktige i riksbanken, med överlämnande av en skrift från riksbankstjänstemännens förening, gjort framställning om höjning av missräkningspenningarna åt bankens kassörer.

Fullmäktige anföra härom följande:

»Rörelsen i riksbankens kassor har, sedan den nu gällande avlöningsstaten med år 1915 började tillämpas, ökats i synnerligt hög grad och nått en omfattning, som för den jämförelsevis korta tiden av fyra år knappast kunnat förutses. Till belysande härav torde följande siffror, utvisande kassarörelsen vid riksbankens samtliga kontor, få anföras.

Denna rörelse uppgick

år 1914	till kronor	14,840,315,451: 84
» 1915	»	16,702,800,200: 72
» 1916	»	18,932,542,976: 35
» 1917	»	26,780,916,580: 02 och
» 1918	»	41,218,593,187: 86,

häri icke inbegripet den rena växlingsrörelsen.

Stegringen sedan 1914 är i det närmaste 178 %.

De utelöpande sedlarna vid slutet av vart och ett av åren 1914—1918 utgjorde i jämna tusental

år 1914	kronor	304,057,000: —
» 1915	»	327,885,000: —
» 1916	»	417,517,000: —
» 1917	»	572,722,000: —
» 1918	»	813,533,000: —

Bihang till riksdagens protokoll 1919. 8 saml. 36 häft. (Nr 51.)

Att kassörernas arbete, vilket vanligen måste utföras under jäktande expedition, under angivna förhållanden blivit än mera slitande och förenat med betydligt större risk än förr, är uppenbart. Därom vittna ock under senaste åren gjorda framställningar om befrielse från betalningsskyldigheten för i tjänsten lidna förluster. Fullmäktige anse därför, att misräkningspenningarna åt de tjänstemän i andra graden vid huvudkontoret samt avdelningskontoren i Göteborg och Malmö, vilka förordnas att utföra kassörsgöromål, böra höjas, och synes fullmäktige en höjning med 1,000 kronor skäligen eller från nuvarande 1,000 till 2,000 kronor, att tillämpas från och med innevarande års början.

För kassörerna vid de mindre avdelningskontoren utgå för närvarande misräkningspenningarna med olika belopp, nämligen med 700 kronor vid tolv kontor och 500 kronor vid elva kontor, med rätt för fullmäktige att bestämma, vilka kontor skola hänföras till den ena eller andra gruppen.

Även enligt den äldre avlöningsstaten utgingo misräkningspenningarna till kassörerna vid de mindre avdelningskontoren med olika belopp, då med 600 kronor vid sex kontor och 800 kronor vid övriga sju kontor. I bägge fallen således med högre belopp än nu och endast vid sex kontor i den lägre gruppen mot för närvarande elva.

Att en höjning av misräkningspenningarna även vid de mindre kontoren är av omständigheterna påkallad, torde vara uppenbart, och fråga är då, huruvida den i detta avseende rådande olikheten mellan kontoren bör bibehållas. Vid övervägande härav hava fullmäktige funnit så icke vara förhållandet. Visserligen äga fullmäktige, som nys nämnts, rätt att i nu ifrågavarande hänseende vidtaga omflyttningar av kontoren, men denna rätt vilja fullmäktige helt naturligt ogärna tillämpa, enär en sänkning av misräkningspenningarna på ett håll för att öka dem på ett annat givetvis hos den, som lider minskning — särskilt om han under en följd av år uppburit det högre beloppet — väcker missnöje. Kassarörelsen vid de ifrågavarande kontoren kan dock under olika år vara ganska växlande, och det får ej heller lämnas obeaktat, att kassörerna vid de mindre avdelningskontoren — förutom den å kassaräkningen bokförda rörelsen för utlåning, giroräkning m. m. — även hava att tillhandagå allmänheten med växling av mynt och sedlar, för vilket sistnämnda ändamål särskilda kassor vid de båda stora avdelningskontoren i Göteborg och Malmö äro inrättade. Denna myntväxling kan — ehuru den icke återspeglas i räkenskapen — vid kontor med mindre utlåning m. m. ofta vara mera omfattande än vid kontor med större utlåningsrörelse.

Fullmäktige vilja därför föreslå, att misräkningspenningarna sättas lika vid samtliga mindre avdelningskontor; och synes det fullmäktige lämpligt, att beloppet bestämes till hälften mot vad som föreslagits vid de stora kontoren eller 1,000 kronor, att likaledes utgå från och med innevarande års början.

Den för höjning av kassörernas misräkningspenningar ökade årliga kostnaden uppgår till 24,100 kronor».

Utskottet.

Såsom fullmäktige framhålla, har rörelsen i riksbankens kassor, alltsedan nu gällande avlöningsstat med ingången av år 1915 började tillämpas, högst väsentligt ökat och tillåter sig utskottet att hänvisa till de av fullmäktige i berörda avseende anförda siffrorna. Uppenbart är, att under sådana förhållanden kassörernas arbete blivit ganska ansträngande och förenat med betydligt större risk än förut. Riksdagen har ju ock

som känt vid flera tillfällen trätt hjälpende emellan, då förluster uppstått för kassörer i tjänsten. Det vill därför synas utskottet behjärtansvärt, att en höjning av kassörernas missräkningspenningar sker, och har utskottet för sin del icke något att erinra mot fullmäktiges förslag härutiinnan likasom icke heller däremot, att de nya bestämmelserna vinna tillämpning från och med innevarande års början.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen, med bifall till fullmäktiges förevarande framställning, må besluta,

1:o) att missräkningspenningarna åt de tjänstemän i andra tjänstegraden vid riksbankens huvudkontor samt kontoren i Göteborg och Malmö, vilka förordnas att utföra kassörsgöromål, höjas till 2,000 kronor för en var;

2:o) att missräkningspenningarna till kassörerna vid de mindre avdelningskontoren höjas till 1,000 kronor för en var; samt

3:o) att dessa nya bestämmelser må tillämpas från och med den 1 januari 1919.

Stockholm den 13 maj 1919.

På bankoutskottets vägnar:

ERNST HEDENSTIERNA.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:
av första kammaren: herrar *Hedenstierna, Gustafsson, friherre Langenskiöld, Wickman, Hedenström, Stenberg, Modig och Lindgren*, samt
av andra kammaren: herrar *Kristensson, Gustafsson* i Örebro, *Bogren, Sommelius, Jonsson* i Gumboda, *Edbom, Borggren* och *Bäcklund*.

Reservation

av herrar *Kristensson, Edbom* och *Bäcklund*.
